

Kokemuksia innovaatiotoimintaan innostamisesta

Niko Lönn, Tays / HealthHUB

8.9.2021

Taustaa

- HealthHUB on yhteisen kehittämisen ja innovoinnin ympäristö. HealthHUBin tavoitteena on mahdollistaa uusia ratkaisuita, tuotteita tai palveluita terveydenhuoltoon. Toiminta on osa Tampereen yliopistollisen sairaalan innovaatiotoimintaa ja yritysysteistyötä
- Toiminta käynnistyi kesällä 2015. HealthHUBissa on järjestetty yli 600 tapahtumaa, joissa on ollut yli 9000 osallistujaa. Siinä ajassa on kehitetty yli 50 uutta tuotetta, palvelua tai terveydenhuollon prosessia.
- CoHeWe-hanke toteutettiin 2018-2020 ja se keskittyi sote-palveluiden kehittämiseen. Tavoitteena oli uudistaa sote-yksiköiden roolia ja miten sote-ammattilaiset osallistuvat uusien palveluiden kehittämiseen, ns. tarvelähtöiseen kehittämiseen
- Hankkeen kehittämiseen ja toimintamallin rakentamiseen osallistui:
 - 35 Yrityskokeilua
 - 148 Yritystä osallistui yhteiskehitykseen
 - 830 Sote-ammattilaista mukana kehittämässä palveluita
 - 1490 Asiakasta kehittämässä ja testaamassa uusia palveluita

Mikä motivoi ammattilaisia osallistumaan kehittämiseen?

- Yksi isoimpia kehitystyön onnistumisen esteitä ja haasteita on, jos ammattilaiset eivät koe kehitystyötä omakseen, ei näe hyötyjä, jne.
- Tarvelähtöisen kehittämisen lähtökohtana on, että kehitettävän palvelun tarve, sisältö ja tavoite ovat sote-ammattilaisten itse määrittelemiä tarjoten mahdollisuuden olla ensikädessä vaikuttamassa oman työnsä tekemiseen ja kehittämiseen.
- Jos kehityskohde tulee ”ulkopuolelta”, tulee ennen kehitystyön aloittamista varmistaa ammattilaisten osallistaminen ja sitouttaminen.
- Asiakkaita hyödyttävät ratkaisut tekevät kehittämisestä sote-ammattilaisille mielekästä ja merkityksellistä. Usein ammattilaiset ovat myös kehitettävien ratkaisujen loppukäyttäjiä ja siten niiden ensisijaisia hyötyjiä asiakkaiden ohella
- Kokemusten ja haastatteluiden pohjalta sote-ammattilaisia motivoi:
 - Mahdollisuus vaikuttaa oman työnsä sisältöön sekä kehittää ammatillista osaamista.
 - Tarjota parempia palveluita asiakkaille.
 - Onnistumisen kokemuksia, varsinkin jos kehittämistyön hyödyt ovat nähtävissä jo varhaisessa vaiheessa
 - Kehittämistyöhön osallistuminen tarjoaa vaihtelua

Mitä tukea sote-ammattilaisten kaipaavat?

- Asiakasrajapinnassa työskentelevät sote-ammattilaiset tuntevat asiakkaat ja mitä palveluita he tarvitsevat, mutta eivät välttämättä omaa kokemusta kehitystyöstä. Selkeä toimintamalli ja apu tukevat ammattilaisten osallistumista osana heidän perustyötään.
- Ennen kehitystyötä on tärkeää tunnistaa:
 - Mille asiakasryhmälle palvelua suunnitellaan
 - Mitä muita sote-yksiköistä tai organisaatioita kehitettävään palveluun kytkeytyy
 - Kriittinen arviointi, keskustella millaista vaikuttavuutta haetaan ja miten onnistumista mitataan
- Kehitystyön laajuus pidettävä rajattuna, jotta sote-ammattilaiset voivat tehdä kehitystyötä oman työnsä ohessa. Onnistuessaan kehitystyö ei tunnu extratyöltä, vaan se on normaalia oman työn kehittämistä.
- Laajemmissa kehitysprojekteissa organisaation tulee tukea ammattilaista niin, että heitä voidaan tarpeen tullen irrottaa kehittämiseen, vaikka toisinaan se voi olla resurssien vuoksi haasteellista.
- Kehittämismyönteinen toimintakulttuuri luo edellytykset sote-ammattilaisten onnistuneelle osallistumiselle kehittämiseen. Tämä rohkaisee ammattilaisia ajattelemaan uudella tavalla, eikä epäonnistumista tarvitse pelätä.

Onko tarvelähtöinen kehittäminen vaikuttavaa?

- Kokemukset tarvelähtöisestä kehittämisestä ovat osoittautuneet toimivaksi, mutta se on kuitenkin yksi tapa kehittää sote-palveluita, eikä sillä voida ratkaista kaikkia sote-sektorin haasteita.
- Onnistuessaan sote-ammattilaisten osallistuminen kehittämiseen on tehokas tapa parantaa ja uudistaa sote-palveluita. Kehitettävät palvelut ovat asiakaslähtöisiä ja ”ruohonjuuritasolta” nousseita tarpeita.
- Sote-ammattilaisten rooli ja sitoutuminen kehittämiseen on ratkaisevaa. Vaikuttavuutta saadaan, kun sote-ammattilaiset ovat itse innostuneita ja motivoituneita kehitystyöstä.
- Selkeä toimintamalli tuo suunnitelmallisuuden ja ammattilaiset hahmottavat tavoitteet, oman roolinsa ja kokonaisuuden paremmin.
- Tärkeää on myös, että onnistumisen mittaamiseen ja arviointiin on olemassa malli, jotta hyödyt voidaan osoittaa konkreettisesti.